

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljave (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta šte. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Pozor!

Vsi, ki ste dobili za volitve v deželni zbor modre izkaznice ali legitimacije, volite 17. maja. Volilci iz šmarskega in rogaškega okraja zapišite na glasovnice, ki ste jih dobili obenem z izkaznicami, ime naprednega kmečkega kandidata

Maks Berlisg, posestnik in poštar v Žetalah.

Slovenski napredni kmetje! Edino če greste vsi volit, bo zmaga Vaša!

Čitajte!

Pozor!

Kdo in kakšen mož je kandidat naprednih kmetov Maks Berlisg? 1. odločen in neustrašen značaj, 2. celo svoje življenje vrl naprednjak, 3. izboren in vesten napredni kmetovalec, 4. nesebičen, požrtvovalen podpornik vsakogar, ki ga prosi pomoči, 5. nemurni pospeševatelj gospodarskega napredka v okraju.

Kandidat narodne stranke Maks Berlisg ne potrebuje nikake hvale. Njegovo blizu 20 letno delo v rogaškem okraju, posebej v njegovih domačih občinah jamči za to, da si boljšega moža kmetje v rogaško-šmarskem okraju ne bi mogli voliti za poslanca, kakor je g. Berlisg. Njegovo dozdajno uspešno delovanje samo ga priporoča, Čujmo pa, kaj nam pišejo o njem občani petih žetalskih občin:

Deželnozborski kandidat g. Maks Berlisg je že nad 17 let posestnik in trgovec in nad 12 let tudi poštar v Žetalah. Njegovo posestvo je vzorno urejeno; to povdarjajo in spričujejo vsi kmetijski strokovnjaki. Njegove zasluge za sadjerejo je pripoznalo štajersko sadjarsko društvo, ki mu je izdalo priznanje s častno diplomom lansko leto. Tudi deželni odbor ga pozna kot dobrega sadjarja; lani je poslal njegova jabolka v Gradec in na Dunaj na razstavo, in se je priznala njegovim jabolkom najboljša kakovost. Jako veliko je že storil za povzdigo živinoreje v naših občinah. Privedel nas je z vednim poukom do tega, da smo se začeli splošno tudi s to panogo kmetijstva razumno pečati. Kot trgovec si je zadobil splošno zaupanje, ker ni nikomur delal sodnih stroškov. Ubogim ljudem daje blago na počakanje in jim nikdar nobenih obresti ne računi. Mnogim vinogradnikom pomaga s tem, da pokupi vino od njih po razmeroma jako dobri ceni. Kadar je kdo v veliki stiski za denar in ga nikjer ne dobi, mu g. M. Berlisg vedno priskoči na pomoč. Za ustanovo e. kr. pošte v Žetalah je on storil prve korake, za kar smo mu iskreno hvaležni. Poštni urad je za vsak kraj velike vrednosti.

Da se je napravil vzoren deželni vinograd in deželna trsnica pred 8 leti, gre zasluga tudi g. Berlisgu. S tem se ni le delavcem pomagalo, temveč korist od teh naprav imajo tudi vinogradniki, da dobe potrebno navodilo, kako si naj svoje nove nasade napravijo. Že nad 6 let deluje kot ud okrajnega zastopa rogaškega.

Da ima kot Slovenec proti nemški večini težavno stališče, je umevno, a ker zna možato nastopati, ga tudi Nemci morajo upoštevati in s svojim odločnim nastopom mnogo doseže. Pri okrajnem in krajnem pomožnem odboru, ki priporoča po škodi prizadete za podporo, sodeluje 3 leta, istako pri odboru, ki predlaga vinogradnike za dovolitev brezobrestnih posojil. Marsikdo iz rogaškega okraja ne bi bil dobil podpore po suši ali kaki drugi uimi ali pa brezobrestnega posojila, če se ne bi g. Berlisg zanj potegnil. Pred dvema leti je pomagal ustanoviti posojilnico v Žetalah in je bil tudi za načelnika soglasno izvoljen kar zopet kaže, kakšno zaupanje uživa pri tukajšnjem prebivalstvu. Na šolske otroke v Žetalah nobeno leto ne pozabi. Ob marsikateri priliki jim napravi z izdatnimi darili veselje.

To so v velikih potezah zasluge g. M. Berlisga. Dalo bi se še mnogo naštet, a to naj zadostuje.

Izjava. G. Maks Berlisg, posestnik, trgovec in poštar v Žetalah, uživa v celi naši fari neomejeno zaupanje in spoštovanje, ker ga poznamo kot jeklen značaj in odkritosrčnega prijatelja tukajšnjih prebivalcev, ki se do njega v marsikaterem oziru na pomoč obračajo. On bi bil pravi mož, ki bi naše kmečke koristi neustrašeno in nesebično v deželnem zboru zastopal. Mi bomo stali vsi za njega kakor en mož.

Žetale, dne 1. maja 1909.

Občinski urad Žetale:

Anton Kolar, župan.

Občinski urad Dobrina:

Anton Peklič, župan.

Občinski urad Kočice:

Anton Krivec, župan.

Občinski urad Čermožiše:

Mihael Mikolič, župan.

Blaž Hohnec, posestnik v Nadolah, Matevž Hohnec, posestnik v Kočicah, Simon Potočnik, posestnik v Čermožišah, Šimon Kolar, posestnik v Dobrini, Jožef Jus, posestnik v Žetalah, Jožef Horvat, posestnik v Žetalah, Franc Mesarič, posestnik v Nadolah.

Duhovniki in njihovi agitatorji so vohali na vse strani, da bi izvohali kako slabo lastnost našega kandidata g. Berlisga. Stokrat bi bili že vse prebravali, da so našli le pičico slabega v Berlisgovem življenju in značaju. A najti niso mogli niti najmanjšega madeža. V celi obširni žetalski fari in tudi v ostalem rogaškem okraju, kjer poznajo g. Berlisga, je mož splošno ljubljen in spoštovan. Niti kak naprednjak niti najzagrizenejši klerikalec niti kmet niti delavec — nihče mu ne ve in ne more očitati niti najmanj. To nasprotniki dobro vedo, zato so tako divji na njegovo kandidaturo. Nič ne pomaga. Berlisgova izvolitev je že danes skoro sigurna stvar. Somišljeniki, še vrlo na delo!

Kandidat Maks Berlisg je globoko izobražen. Njegov obraz sam kaže njegovo izobrazbo in ljudje so povsod, kjer so ga videli in slišali, se jako pohvalno izražali. G. Berlisg zna izborni tudi nemško govoriti in se bo lahko v deželnem zboru kosal z vsakim nemškim poslancem. Pri svojem dolgoletnem delu za gospodarski napredek rogaškega okraja si je pridobil veliko izkušenj in globoko poznavanje gospodarskih razmer, po svojih zvezah kot nekaj voditelj delovanja v deželnem vinogradu in dež. trsnici, dalje kot trgovec in poštar pa pozna tudi ves šmarski okraj. Kaj ga naj še bolj usposobi za deželno poslanstvo?

Zakaj je g. Berlisg sprejel kandidaturo? Morda ker se mu hoče časti in slave? Ali pa morda tistih par kron, ki jih dobi kot poslanec? Kmetje! G. Berlisg ne potrebuje za to, da bo poslanec, niti vinarja, on gmotno dobro stoji in ima kmetijo in vse brez dolga. Da se mu pa neče časti, kaže dejstvo, da so ga občani v Žetalah že večkrat hoteli voliti za župana, a je on to vsikdar odklonil. G. Berlisg je prevzel kandidaturo samo iz ljubezni do svojega ljudstva, kateremu hoče po svojih močeh pomagati do boljših časov. Kmetje! Vaša sveta dolžnost je, da človeku, ki se nesebično žrtvuje za

Vaš napredek, vsi zaupate 17. majnik svoje glasove!

Klerikalec je strah. Duhovniška stranka je nameravala postaviti za rogaško-šmarski okraj za kandidata enega duhovnika. Ruvala sta se za kandidaturo slatinski nadžupnik Korosec in šentpeterski župnik Gomilšek. A ko so izvedeli, da namerava narodna stranka postaviti za kandidata g. Berlisga, so takoj vedeli, da z duhovnikom kot kandidatom propadejo. Zato so v zadnjem trenutku si premislili in so postavili Vrečka, češ, zdaj bomo pa kmnete s tem preslepili, da bomo kmeta postavili, o Berlisgu pa bomo okoli govorili, da ni kmet, ampak trgovec. Toda gospodje duhovniki so se malo zaračunili. Premislili namreč niso, da kmet, ki hoče biti poslanec, mora biti poštenjak in čist značaj, ne pa tak človek, kakor Vrečka na drugi strani opišemo. Premislili pa tudi niso, da je g. Berlisg stokrat boljši kmet nego Vrečko. Konečno pa niso pomislili, da poslanec more biti le tak človek, ki je tudi izobražen, ne pa človek, ki je s silo dokončal par ljudskih šol, nemščine se pa naučil pri vojaki, in ne človek, ki mu je edina politična hrana »Slov. Gosp.« Kmetje v šmarsko-rogaškem okraju so že toliko razumni, da znajo razločevati med pšenico in plevelom. In to bodo pokazali tudi 17. majnika, ko bodo oddali glasovnice, na katerih bo zapisano: **Maks Berlisg, posestnik in poštar v Žetalah.**

Mariborski duhovniški listi lažejo o meni, da sem posili-Nemec. Pozna me ves rogaški kraj kot odločnega narodnjaka in jaz plačam vsakomur 2000 K, ki mi dokaže, da sem tekom svojega, blizu 20letnega bivanja v žetalski fari kedaj bil drugega mišljenja.

Maks Berlisg.

Oddajte dne 17. maja vsi glasovnice, na katerih bo zapisano

Maks Berlisg

posestnik in poštar, Žetale.

Spoštovani kmečki volilci v okrajih Šmarje-Rogatec!

Dne 17. majnika stopite na volišče, da pokažete svojo politično zrelost in zavednost.

Zaupniki obeh okrajev so me na velikonočni pondeljek v Mestinji soglasno proglasili za kandidata v volilnem okraju Šmarje-Rogatec. Težko sem se odločil prevzeti težavno breme, a ljubezen do naroda in do slovenskega kmečkega napredka mi je velela, da se uklonim volji zaupnikov kmečkega ljudstva.

Obenem s prevzetjem kandidature pa me je prešinila zavest velikih nalog, ki me v slučaju izvolitve v deželni zbor čakajo. Poznavanje kmečkih razmer in potreb v obeh okrajih, katero poznavanje sem si pridobil tekom svojega blizu 20 letnega prebivanja v okraju, mi bo izpolnjevanje teh važnih nalog v veliki meri omogočilo.

Kakor je bilo dozda vsemu mojemu delu v občini in v okraju središče in gonilna sila gospodarski napredek in gospodarsko blagostanje ljudstva, tako se bom tudi v deželni zbor vedno potegoval v prvi vrsti za gospodarske koristi svojih volilcev. — Ostro bom nastopil proti zapostavljanju Spodnje Štajerske v raznih gospodarskih zadevah, ostro proti nečuyeno slabemu gospodarstvu deželnega zbora in deželnega odbora, katero zavoženo gospodarstvo nam naklada leto za letom nove davke in deželi nove dolgove, katerih plačevanje pa razni baroni in grofje v dež. zboru hočejo vedno zopet zvaliti na rame nas kmetovalcev.

Potegoval se bom z vso odločnostjo za to, da se bodo glede davkov razbremenili nižji sloji, da pa se bo bolj obdačilo one, ki iz dolgega časa ne vedo kaj drugega početi nego se cele dneve voziti po deželi v kočijah, avtomobilih, na love itd.

Strogo se bom potegoval za spremembo zdajne krivične lovske postave, ki daje kmetom samo to pravico, da smejo za razne barone in grofe divjačino rediti; potegoval se bom za odpravo določb glede svinjskih katastrov v današnji obliki, ker so te določbe za kmeta skrajno krivične.

Skratka: kandidiram na strogo narodnem in naprednem kmečkem programu narodne stranke.

Da bodo moje zahteve uspešne, ne obljubljam. Obljubljam pa, zastaviti zanje vso svojo odločno voljo in svoje pošteno napredno prepričanje. Če bodo imeli tudi drugi poslanci v deželni zboru količkaj dobre in poštene volje in razumevanje naših potreb, sem prepričan, da bomo dosegli marsikaj tudi v blagor slovenskega kmečkega ljudstva. Neodvisen na vse strani hočem iskreno in z vso ljubeznijo braniti pravice našega ljudstva.

Kmetje! Premislite in sodite ter volite po svojem prepričanju in po svoji vesti.

Žetale, dne 7. maja 1909.

Maks Berlisg,
posestnik in poštar.

Kdo in kakšen je duhovniški kandidat Vrečko?

Nekdaj liberalec, brezverec — danes dr. Koroščeva in drugih politikujočih duhovnikov metla!

Izdal je kmečko zastavo, zlezel je pod kuto duhovnikom, čez katere je nekdanj najhujše zabavljaj.

» Iz Ponikve nam piše o njem mož, ki ga dobro pozna: Bilo je leta 1900 kma'lu po Slomškovi slavnosti. Takrat se je pri nas prvič pokazal mal odpor slovenskih posvetnjakov proti brezobzirni vladi zapovedujoče duhovščine. Ta odpor je bil močen dovolj, da je pretresel prebivalstvo na Ponikvi, da se je začelo zavedati svoje veljave in da je dobilo prepričanje, da sme samo sebe voditi in ne biti igrača v rokah duhovščine. Nastal je politični boj, v katerem je zmagala slovenska napredna misel, in slov. napredna stranka še danes tukaj politično vlada. Takrat je stal na čelu temu gibanju sedajni duhovniški kandidat Vrečko. Bodril je rojake, naj se ne dajo v političnem življenju voditi od duhovnikov. Za to so še danes priče na razpolago. Čez par let pa je uskočil v klerikalni tabor. Čez noč se je »spreobrnil« in gologlav in bosonog je šel prosit v farovž odveze za svoje »liberalne« grehe. Najhujši liberalec, čegar oče je s palico udaril kaplana Pinteriča, je prodal svoj značaj ter se ne sramuje kot uskok, kot metla politikujoče in hujskajoče duhovščine kandidirati v deželni zbor. Kdo bo zaupal takemu človeku, ki obrača plašč po vetru?

» V Vrečko, izdajalec slovenske kmečke misli, hoče naše kmete danes zaslužniti duhovniški komandi. Iz šmarskega okraja nam piše vrl napreden kmet: Leta 1901. dne 16. aprila so sklicali neodvisni svobodoljubni slovenski kmetje iz celega okraja v Šmarje velik shod za ustanovitev »Slov. kmečkega društva«. Nastopil je na shodu kot govornik tudi Vrečko, danes duhovniški kandidat. Ožigosal je žalostne razmere slov. kmetov v slov. politični javnosti. Povdarjal je potrebo kmetske neodvisnosti od zloglasne komande politikujočih duhovnikov. Da se je s kmetom tako zavozilo, je navajal kot vzrok ta, da se kmetje brezpogojno udajejo politični komandi duhovnih voditeljev. Klical je kmete k vstajenju, kakor je ravnokar vstala narava. Naj pa — je rekel — porečejo duhovniki, da smo brezverci, ker se nečemo klanjati njihovi vladi, naj nasprotujejo temu potrebnemu društvu, mi pa vztrajajmo in se držimo kmet ob kmeta z geslom: kmet s kmetom, gospod z gospodom.

In danes? Danes se je ta isti Vrečko uklonil duhovniški komandi, z duhovniki vred hoče zaslužniti slovenske kmete v šmarskem in rogaškem okraju duhovniški komandi. Kdo bo volil takega veterinjaka, človeka, ki je danes brezverec, jutri pa že iz dobičkaželjnosti hinavsko zavija oči kot najbolj pobožen človek?

Kdo bo volil človeka, ki se je nekdanj kmetom hlinil, da hoče visoko držati kmečko zastavo, danes je pa to

zastavo poteptal v prah in jo izdal, namesto nje pa nosi sedaj okrog in ponuja zavednim kmetom rogaško-šmarskega okraja zastavo politične komande hujskajoče duhovščine. Noben zaveden kmet ne more voliti takega političnega neznačajneža!

» Kako je Vrečko nekdanj razbijal duhovniške shode? Dne 16. aprila 1901 popoldne je bil v Šmarju ustanovni shod klerikalnega izobraževalnega društva. Ustanavljal ga je takratni kaplan Krohne. Vrečko — takrat hud liberalec — je že na dopoldanskem shodu pozival kmete, naj ta shod razbijejo, češ: kaplan snuje društvo samo zato, da bi nas kmete lažje razdvajili in tako nad nami vladali. In šel je s kmeti na ustanovni shod in pod njegovim vodstvom so kmetje kaplanov shod razgnali. Takrat je pisal »Slov. Gospodar« o Vrečku: »Vrečko je zopet udrihal v nedeljo v Šmarju po »farjih.« Predbacival je njemu in drugim kmetom, da so nemškutarji.

Vrečko je s svojim podpisom objavil dopis v »Slov. Narodu«, v katerem proti temu očitaniu protestira.

In tisti Vrečko, ki je nekdanj razbijal duhovniške shode, ker ni hotel njihove komande, tisti Vrečko je danes duhovniški kandidat, tisti Vrečko, danes hoče kmete spraviti zopet pod duhovniško komando! Kje je kak pošten kmet, ki bo volil politično tako neznačajnega človeka?

» Zakaj je postal Vrečko klerikalec in duhovniški petolizec? Izrazil se je nekoč sam: »Ej duhovniki pač le vse dosežejo, zato je najboljšje biti tam«. In šel je — in postal je načelnik klerikalne posojilnice na Ponikvi in izposodil si je kot načelnik pri njej denar.

» Kaj pa pravi Vrečkov oče? Njegov stari oče živi pri njem kot prevžitkar. Na stare dni moran namesto svojega sina, ki zanemarija posestvo in se vozi z duhovniki po shodih, in je po farovžih piščance in pije dobro vince, na polju trdo delati. To je ljubezen sina do očeta, kaj ne? Oče Vrečkov se je sam že večkrat nasproti sosedom bridko pritožil: »Ne vem, ne vem, kaj je z mojim Jakopom; tak lep grunt sem mu dal, brez dolga sem mu ga dal, priženil je tudi veliko, zdaj pa je vsako leto več dolžan.«

In tak človek, ki sam sebi ne ve pomagati, ki sam ne zna gospodariti, tak človek naj pomaga Vam slovenski kmetje, tak človek se naj potegne za Vaš gospodarski napredek?

Vrečku ni za Vaše žulje, Vrečku ni za Vaše koristi, za Vaš napredek, on hoče sebi krpiti žepe; kot načelnik posojilnice že dela to, in zdaj bi si še rad iz Vaših denarjev, davkoplačevalci, z dijetami kot deželni poslanec fikal svoje gospodarstvo. Kaj njemu mar Vaš blagor, kaj njemu mar

izboljšanje Vašega položaja — on si hoče na Vaše stroške samo zaifikati svoje zavoženo gospodarstvo! Ali je v šmarsko-rogaškem okraju še kateri pošten in razumen kmet, kateri bo takemu človeku dal svoj glas?

» Neznačajni Vrečko je bil tiste dni tudi reden dopisnik liberalnih listov »Slov. Narod« in »Rodoljub«. Seveda dopisov ni pisal on, ker je zato preneumen, a svoje ime jim je dal in večkrat je bilo čitati pod raznimi dopisi njegov podpis. Vsi kmetje v šmarskem okraju, ki so takrat prisegali na svobodno kmečko zastavo, so ostali zvesti svojim načelom, Vrečko pa je iz dobičkaželjnosti in častihlepnosti pustil kmečko zastavo in se vdinjal politikujoči duhovščini ter hoče vpreči v njen jarem tudi kmečko ljudstvo šmarskega in rogaškega okraja. Pa zavedni kmetje v obeh okrajih mu bodo dne 17. majnika povedali, da se ne dajo od raznih koristolovcev slepiti in za nos voditi, in ni poštenega kmeta v obeh okrajih, ki bi glasoval za tako nezanesljivega in neznačajnega človeka. Kdo nam more biti porok, da Vrečko ne preskoči nekega dne k socijaldemokratom ali pa k nemškutarjem — najhujšim škodljivcem našega naroda?

Kdor enkrat izda kmečko zastavo in kmečke koristi, je vsake lumparije zmožen.

» Ali je pa Vrečko morda izobražen? Kaj šel! Tri razrede ljudske šole je s silo dovršil. Nemško zna toliko, kolikor se je naučil pri vojakih. To je tudi sam priznal in sicer dne 18. aprila v Kostivnici. Tam ga je namreč po shodu glede tega vprašal župan g. But, ki nam piše o tej stvari sledeče: »Rekel sem Vrečku: Moral sem slišati, da ne znate nemški in če je res, Vas obžalujem, ker v dež. zboru se govori le nemški in če bi poslanec nemški ne znal, bi moral tam sedeti kakor »štokfš.« Na to mi je rekel Vrečko, da je bil pri vojakih četovodja in da ima v vojaški knjižici zapisano; da govori nemški in slovenski. — Na to sem mu odgovoril: Če imate v vaši vojaški knjižici to zapisano, je vseeno; saj veste, da se v vojaško knjižico zapiše, kar dotičnik sam pove; če se ga vpraša: ali znate nemški in slovenski, bo rekel »da«, če tudi le par besed nemški klatij v knjižico se pa zapiše, da zna nemški in slovenski.

Takšno je znanje nemščine pri Vrečku; marš ajnc, rehts pa links pa vorverts in kar je še takih vojaških izrazov, to se lahko pri vojakih nauči še največji teleban. Ali pa tudi ta pri vojakih pridobljena nemščina zadostuje, da bi se Vrečko mogel v govorjenju kosati z raznimi nemškimi poslanci in da bi mogel uspešno zagovarjati naše težnje, o tem pa dvo-

mimo mi in dvomijo vsi poštene kmetje v obeh okrajih. Pa ne samo kar se tiče nemščine, deželni poslanec mora imeti tudi sicer mnogo več izobrazbe; samo poznavanje kmečkih potreb še nikakor ne zadostuje, treba tudi znati najti pota kako izboljšati stanje kmeta. To pa zna le človek, ki si je pridobil tudi nekaj splošne izobrazbe. Zato je pa čisto prav rekel nek klerikalni kmet v šmarski okolici, ki zna komaj pisati in brati: »Vrečka pa že ne volim, saj je čisto vseeno, če pošljejo mene ali pa Vrečka v Gradec.«

Tako je — in vsi poštene slovenski kmetje v šmarskem in rogaškem okraju bodo pokazali dne 17. maja, da v Gradcu nočejo imeti za poslanca človeka, ki bi jim sramoto delal, ampak razumnega, odločnega in značajnega poslanca.

» Še nekaj o Vrečkovi izobrazbi. Klerikalci lažejo o njem, da je izobražen in da pozna svet. Evo dokazal! Pred leti ga je poslala občina v Norimberk na Nemško po dva sirotka. Vrečko, ki ljubi s cvebami popisane potice nad vse, si je dal napraviti za popotnico potico kot rešeto veliko. Ko so ga nazaj prišedšega spraševali, kje in kako daleč da je Norimberk, se je naposled odrezal: Tako daleč, da mi je zmanjkalo preje potice ko pota. — Kmetje, ali je sposoben za poslanca človek, ki meri svet po poticah?

» Ali je pa to vse tudi resnica? Do pičice resnično! Za vse to še žive danes priče in so odlični kmetje šmarskega okraja, kakor: Zdolšek-Šuc, Zdolšek-Zagrediščnik, Mlakar (župan), Štor, vsi na Ponikvi, dalje Flor. Goleš (župan), Lindič in drugi iz Št. Vida, M. Kregar in Fr. Strašek iz Št. Petra na Medv. selu in mnogo drugih še danes pripravljeni za vse to pred sodnijo priseči. In laž je vse drugo, ako bi klerikalci to hoteli utajiti. Verjamemo, da jim je neprijetno, da so si za kandidata postavili tako neznačajnega človeka. Naše prepričanje je, da za poslansko sposobnost še ni zadosti, če je kdo kmet, ampak mora biti tudi poštenjak, značajen človek, odločen in zanesljiv, ne pa kakor bilka, ki jo potegne veter zdaj na to zdaj na drugo stran. Poleg vsega tega pa mora biti tudi kolikortoliko izobražen. Ali ima Vrečko te lastnosti, o tem si bo — mislimo — vsakdo hitro napravil sodbo. In noben pošten kmet ne bo dal 17. maja svojega glasu tako neznačajnemu človeku.

» Ali bi Vrečko smel zastopati kmečke koristi? Nikdar! Vrečko je danes dr. Koroščeva metla in on bo smel storiti samo tisto, kar mu bo rekel dr. Korošec! Ali je pa dr. Korošec prijatelj kmetov? Čujmo! Dr. Korošec je svoj čas na nekem shodu izjavil, da kmet lahko tisto je, kar v razgonu zraste. Dr. Korošec je bil že državni poslanec, ko se je delala hmeljska postava, s katero trpijo naši savinski kmetje

Postanite naročniki »Narodnega lista«! On je v vseh političnih in gospodarskih zadevah Vaš najboljši voditelj. Stane samo 4 K na leto.

Za volilni boj treba denarja. Darujte za narodni sklad, iz katerega se pokrivajo stroški za volitve. Pošiljajte denar na naslov; narodna stranka, Celje.

Dobro časopisje je edino uspešno orožje v političnem boju. Zato podpirajte „narodno založbo“, ki izdaja „Nar. Dnevnik“ in „Nar. List“. Pristopajte kot člani z deleži po 10, 20 ali 100 K.

ogromno škodo. In on ni odprl ust v obrambo naših savinskih kmetov. Dr. Korošec je, ko se je potegoval za državno-zborsko poslanstvo v šmarsko-rogaško-kozjanskem okraju, na vseh shodih obljubil, da bo glasoval proti pogodbi z Ogrsko, ki silno oškoduje naše kmetijstvo, v prvi vrsti našo živinorejo in vinorejo; ko je pa prišel v državni zbor, je svojo obljubo in dano besedo prelomil, je postal figa-mož in je glasoval za pogodbo z Ogrsko, katera naše kmetijstvo oškoduje vsako leto za stotilijone. Tak prijatelj Vas, kmetje, je dr. Korošec in Vrečko, ki bo smel storiti samo to, kar mu bo dovolil dr. Korošec, bo moral delati proti Vašim kmečkim koristim. Zato pa bi škodoval sam sebi in bi v svojo lastno sklado pljuval vsakdo, ki bi glasoval za duhovniškega kandidata Vrečka. In noben pošten in pameten kmet tega tudi storil ne bo.

Pa Vrečko je morda drugače poštenjak? Kot občan, kot sosed? Poglejmo! Kmet iz ponkovške fare, torej iz Vrečkove domačije, nam piše: Volilci pa naj poznajo Vrečka ne le v političnem, ampak tudi v zasebnem življenju kot prijatelja, družabnika in sosedu. Njegovi sosedi Štor, Padežnik in Fidler znajo o tem mnogo povedati. Vsak se ga ogiblje ter noče z njim niti malo v dotiko priti. Če pa se kdo le v malo prijaznost z njim poda, takoj hoče Vrečko prijaznost sebi v korist do skrajnosti izrabiti, dotičnemu pa se potem za hrbtom roga. Prav po klerikalnem receptu dela nemire v soseski in kar je najgrše, celo razprtije v rodbinah. To se je zgodilo pri njegovem sosedu Štoru. In takega človeka so Vam postavili duhovniki za kandidata? In tak človek bi naj zastopal vaše koristi? Človek, ki je med sosedi znan kot hujskač, ki mu celo rodbinske vezi niso svete? Tako kmet iz Ponikve. Vi volilci, vi kmetje pa sami sodite, ali je ta človek, ki vam ga vsiljujejo duhovniki, razni Gomilšeki, Ašiči in Korošci, za poslanca, res sposoben za to važno mesto?

Ne in nikdar! V deželni zbor moramo imeti za poslanca poštenjaka, ki je skozi celo življenje stal trdno za svoja načela, ki ni sejal nikdar sovražstva in prepira, ki se je vedno posvetil samo gospodarskemu napredku naroda. In dne 17. majnika bo završalo

po rogaško-šmarskem okraju: Neznajneš in veternejak Vrečko ne bo nikdar naš poslanec, živel naš napredni kandidat

Maks Berlisg,

posestnik in poštar v Žetalah.

Vrečko — škodljivec svoje občine. Pred leti se je vsled ukaza okr. glavarstva tudi na Ponikvi naročilo več možnarjev za streljanje proti toči. Neki Golež, od občine za to nastavljen, si je pri tem poškodoval roko. Zahteval je od občine odškodnino in nekateri občinski možje so se poravnali z Goležem za 50 K odškodnine in zdravniške stroške. Stvar je prišla v sejo občinskega odbora. Vrečko je vpil, da občina ne sme nič plačati, sekundiral pa mu je župnik in končno so se možje udali Vrečkovemu in župnikovemu pritisku. A Golež — ne bodi neumen — je šel tožiti in kmalu je prišla na županstvo zahteva za odškodnino 1000 K in stroški. Nato sta se končno dva občinska moža z Goležem spet pobotala za 200 K odškodnine in precej drugih stroškov. Tako je Vrečko vsled svoje neumnosti občino oškodoval za več kot 200 K. In kdo jih je plačal? — In tak človek naj Vam pomaga v deželnem zboru, slovenski kmetje? Lepega zagovornika Vaših zahtev bi si izvolili!

Za časa zadnjih občinskih volitev na Ponikvi je v zvezi s kaplanom stresal največ sitnosti Vrečko. Radi njegovega rogoviljenja so se volitve ovrgle, s čimur je provzročil lastni občini nad 100 K škode. Kajti volitve stanejo denar. To pa le radi tega, da bi sam zasedel županski stolec in mašil z župansko plačo številne luknje na svojem gospodarstvu. — Občinarjem se je izvzemši par podrepnikov brez razlike na stranko naravnost priskutil.

Vrečko je pa morda veren kristjan? Duhovniška stranka slika Vrečka kot vrlega katoličana in duhovniški agitatorji hodijo okoli volilcev ter jim zabijujejo, da morajo voliti „krščanskega“ moža. Poglejmo si to Vrečkovo krščanstvo: Pred nekaj dnevi je postopal Vrečko na večer po Št. Petru na Medvedjem selu. Ogledoval si je z nekim tovarišem spominsko ploščo za rajnega Strmškega na tamošnji šoli. Med

tem je zazvonilo Ave Marija, Vrečko pa klobuk z glave in roke v križ na hrbet ter dalje čita spominsko ploščo. Neki naš somišljenik ga je šele opozoril, da se z na hrbtu prekrizanimi rokami ne moli Boga. (Za to so priče vsak čas na razpolago). Takšno je krščanstvo „katoliškega“ kandidata Vrečka. Naravnost drzno je torej, če duhovniki in njihovi agitatorji hvalijo Vrečka kot krščanskega moža, človeka, ki ga še le drugi morajo opomniti na njegove verske dolžnosti. In kateri pošten kmet bo volil tako hinavskega človeka?

Vrečko ne upa niti sam na shode. S seboj jemlje nekega imenskega sorodnika Antona Vrečka p. d. Peka s Ponikve. Ta ima nalogo, da Vrečka povsod hvali, kako imeniten mož je, da ga na Ponikvi vse spoštuje in da bo tam dobil ogromno večino itd. To so seveda laži. Na Ponikvi Vrečka nikdo ne mara, še njegovi lastni somišljeniki se mu smejejo in mu privoščijo, da bi zletel. Pa ker so dolžni pri njegovi posojilnici, ne smejo delati proti njemu. Na Ponikvi ne dobi Vrečko od 400 glasov niti 50. Ne dajte se vendar tako za norca imeti!

Vrečkovi agitatorji kot kmečki prijatelji. Eden najhujših Vrečkovih priganjačev je šentpeterski župnik Gomilšek. Ta »kmečki prijatelj« (če se gre za njegov žep!) si je osnoval tudi kmetijsko podružnico, da bi kmete speljal na svoje limanice. Obljubljal jim je vse mogoče dobrote, naročeval je semenje, oves, bike, mrjasce itd. A te dobrote, ki jih on deli, so takšne, da ga kmetje preklinjajo, ker jih je na led speljal. Vse, kar naroči, prodaja veliko dražje kakor se dobijo iste stvari po trgovinah, tako n. pr. deteljino in travno seme, ki se dobi po trgovinah kilo po 70 do 75 krajcarjev, je on vsiljeval kmetom po 84 krajcarjev. Oves, ki se dobi najboljši za 11 krajcarjev kilo, prodaja on po 12 krajcarjev. Ali je to prijatelj kmeta? Zakaj se vtika v take stvari, če jih ne razume in tako oškoduje kmete? Ali si pa morda z dobičkom polni žepe, kakor to dela neki drugi »kmečki prijatelj« pri sosedni podružnici? In kmetje naj volijo kandidata, ki jih priporočajo taki »kmečki prijatelji«? Vsak kateri bi to storil, bi pljuval v svojo sklado.

Kaj imamo storiti, da Vrečko ne bo izvoljen? Pončite vsak svojega sosedu, kdo in kaj je Vrečko. Dajte ta list vsem sosedom, da čitajo. Glejte, da bo vsak pošten slovenski kmet zapisal za volitev 17. majnika na glasovnico ime naprednega slovenskega kandidata. Glejte, da noben naš volilec dne 17. majnika ne ostane doma. Glejte, da duhovniki in njihovi agitatorji v zadnjem trenutku ne bodo popisali glasovnic z Vrečkovim imenom. Glejte, da ne bodo klerikalni agitatorji na voliščih in zunaj pred hišo pregledovali in popisovali glasovnic prihajajočim volilcem. To je nepostavno in se ne sme goditi. Če bi kak kaplan ali fajmošter ali kak drug klerikalni agitator to delal, obvestite volilnega komisarja, ki mora varovati postavo. Napredni kmetje, storite vse to in zmaga mora biti naša!

Kmetje rogaškega in šmarskega okraja! Dr. Korošec, ki ste ga zadnjič volili v državni zbor, Vam je obljubil vse mogoče. Dozdaj še ni izpolnil ničesar, ampak je celo glasoval proti Vašim kmetiskim koristim. Enkrat ste se dali speljati od duhovnikov na led. Ali se boste dali tudi še drugokrat? Sami sebi bi zadržili vrv okoli vratu. Kdor noče škodovati kmečkim koristim, ne bo volil Vrečka, te Koroščeve metle!

Kdor ljubi svoj kmečki stan in kdor želi svojemu ljudstvu napredek, bo oddal 17. maja glasovnico, na katero je zapisal:

Maks Berlisg
posestnik in poštar,
Žetale.

Napredni kmetje šmarsko-rogaškega okraja!

17. majnik bodi Vaš dan, dan Vaše zmage, dan zmage napredne kmečke misli v obeh okrajih. Vsi na delo, da zmaga napredni kmečki kandidat:

MAKS BERLISG

posestnik in poštar v Zetalah.